

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO IIaPGW DLA OBSZARU DORZECZA PREGOŁY

Załącznik B.2. Wojewódzkie Programy Ochrony Środowiska - Cele i kierunki interwencji

WPOŚ - warmińsko-mazurskie

Głównym celem utworzenia Programu jest dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami.

Cele w podziale na poszczególne obszary i kierunki interwencji:

Ochrona klimatu i jakości powietrza

Cel: Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu

Kierunki interwencji:

- Zarządzanie jakością powietrza w województwie warmińsko-mazurskim
- Poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z produkcji ciepła
- Zmniejszenie emisyjności w transporcie oraz zwiększenie dostępności i atrakcyjności transportu publicznego
- Ograniczanie emisji zanieczyszczeń ze źródeł przemysłowych oraz energetyki zawodowej oraz produkcji ciepła

Zagrożenia hałasem

Cel: Poprawa klimatu akustycznego w województwie warmińsko-mazurskim

Kierunki interwencji:

- Zarządzanie jakością klimatu akustycznego w województwie
- Poprawa standardów klimatu akustycznego
- Ograniczanie hałasu przemysłowego

Pola elektromagnetyczne

Cel: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

Kierunki interwencji:

- Ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych

Gospodarowanie wodami

Cel: Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp) – rzecznych, jeziornych, przejściowych i jednolitych części wód podziemnych (jcwpd)

Kierunki interwencji:

- Poprawa jakości wód powierzchniowych
- Ochrona zasobów i jakości wód podziemnych
- Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód przejściowych

Cel: Ochrona przed niedoborami wody i powodzią poprzez zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wodnych i zmniejszenie ryzyka powodziowego

Kierunki interwencji:

- Przeciwdziałanie suszy
- Zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego
- Zwiększenie zdolności środowiska do gromadzenia i przetrzymywania zasobów wodnych

Gospodarka wodno-ściekowa

Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej

Kierunki interwencji:

- Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodno-ściekowej
- Ograniczenie zużycia wody oraz ochrona zasobów wód podziemnych

Zasoby geologiczne

Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi

Kierunki interwencji:

- Kontrola i monitoring eksploatacji kopalin
- Ochrona i zrównoważona eksploatacja kopalin

Gleby

Cel: Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu

Kierunki interwencji:

- Zachowanie funkcji środowiskowych i gospodarczych gleb
- Rekultywacja oraz remediacja gleb
- Ochrona przed osuwiskami oraz monitoring

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa warmińsko-mazurskiego

Kierunki interwencji:

- Monitorowanie gospodarki odpadami i kontrola postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowywaną ze strumienia niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych
- Gospodarka odpadami zawierającymi azbest
- Zapobieganie powstawaniu odpadów
- Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami

Zasoby przyrodnicze

Cel: Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej

Kierunki interwencji:

- Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu
- Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk i gatunków
- Ochrona oraz tworzenie zieleni na terenach zabudowanych
- Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenów wiejskich
- Działania z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych województwa

Cel: Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Kierunki interwencji:

- Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych

Cel: Zwiększanie lesistości

Kierunki interwencji:

- Zwiększanie lesistości

Zagrożenia poważnymi awariami

Cel: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków

Kierunki interwencji:

- Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii
- Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych

WPOŚ – podlaskie

Cele określone w ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono w oparciu o analizę stanu środowiska na terenie województwa podlaskiego oraz zapisy dokumentów rządowych i regionalnych

Cele w podziale na poszczególne obszary i kierunki interwencji:

Ochrona klimatu i jakości powietrza

Cel: Spełnienie wymagań w zakresie jakości powietrza

Kierunki interwencji:

- Modernizacja transportu w kierunku transportu niskoemisyjnego
- Opracowanie i aktualizacja programów w zakresie ochrony powietrza
- Monitoring powietrza
- Edukacja społeczeństwa w zakresie ochrony powietrza i przeciwdziałania zmianom klimatu

Cel: Poprawa efektywności energetycznej

Kierunki interwencji:

- Rozbudowa przesyłowej i dystrybucyjnej sieci ciepłowniczej i gazowej
- Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i prywatnym, w tym termomodernizacja i wymiana oświetlenia

Cel: Wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych jako działania adaptacyjne do zmian klimatu

Kierunki interwencji:

- Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych (słońca, wiatru, wody, biomasy i biogazu) do produkcji energii elektrycznej i ciepłej

Zagrożenia hałasem

Cel: Ograniczenie emisji hałasu

Kierunki interwencji:

- Uwzględnienie aspektów związanych z ponadnormatywnym hałasem w zagospodarowaniu przestrzennym
- Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej, realizowana z uwzględnieniem konieczności ograniczenia presji na środowisko oraz życie i zdrowie ludzi (w tym usprawnienie organizacji ruchu)
- Eliminacja zagrożenia mieszkańców województwa nadmiernym hałasem
- Opracowanie i aktualizacja programów ochrony przed hałasem (w tym sporządzanie map akustycznych)
- Monitoring hałasu komunikacyjnego i kontynuacja kontroli jednostek gospodarczych w zakresie emitowanego hałasu

Pola elektromagnetyczne

Cel: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

Kierunki interwencji:

- Planowanie przestrzenne z uwzględnieniem ochrony przed polami elektromagnetycznymi
- Monitoring natężeń pól elektromagnetycznych

Gospodarowanie wodami

Cel: Ograniczanie ryzyka powodziowego i przeciwdziałanie suszy i deficytowi wody, jako adaptacja do zmieniających się warunków klimatycznych

Kierunki interwencji:

- Ochrona zasobów wodnych (w tym ochrona naturalnej hydromorfologii cieków)
- Budowa i odtwarzanie systemów i urządzeń melioracji wodnych (w tym niezbędnych do realizacji zrównoważonego rolnictwa) oraz pozostałej infrastruktury służącej do retencjonowania, regulacji i ochrony zasobów wód
- Odtwarzanie ciągłości ekologicznej i renaturalizacja rzek
- Ograniczenie presji rolnictwa na wody
- Planowanie przestrzenne jako instrument w zakresie gospodarowania wodami
- Monitoring wód
- Edukacja ekologiczna w zakresie gospodarowania wodami

Gospodarka wodno-ściekowa

Cel: Racjonalizacja gospodarowania zasobami wodnymi i zapewnienie dobrej jakości wody pitnej

Kierunki interwencji:

- Rozbudowa i modernizacja ujęć wody oraz stacji uzdatniania
- Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej z uwzględnieniem konieczności ograniczania strat wody
- Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego ograniczeń związanych z zaopatrzeniem w wodę

Cel: Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunki interwencji:

- Realizacja projektów sanitacji w zabudowie rozproszonej
- Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej (sanitarnej i deszczowej)
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja działań w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych
- Monitoring wód oraz kontrola jakości wody wodociągowej przeznaczonej do spożycia
- Edukacja społeczeństwa w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Zasoby geologiczne

Cel: Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin

Kierunki interwencji:

- Ograniczenie presji wywieranej na środowisko i ludność lokalną podczas prowadzenia prac geologicznych oraz eksploatacji i magazynowania kopalin, w tym monitorowanie wydobycia
- Planowanie przestrzenne z uwzględnieniem zrównoważonego gospodarowania kopalinami
- Edukacja społeczeństwa w zakresie gospodarowania zasobami geologicznymi

Gleby

Cel: Zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi

Kierunki interwencji:

- Rekultywacja terenów zdegradowanych lub zdewastowanych w celu przywrócenia im wartości użytkowych lub przyrodniczych
- Przeciwdziałanie degradacji gleb i powierzchni ziemi
- Monitoring gleb i powierzchni ziemi
- Edukacja społeczeństwa w zakresie ochrony gleb i powierzchni ziemi

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel: Racjonalne gospodarowanie odpadami

Kierunki interwencji:

- Zapewnienie funkcjonowania systemu selektywnego zbierania/odbioru odpadów komunalnych
- Zapewnienie sprawnego funkcjonowania procesów przygotowania do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku (w tym ograniczenie masy odpadów składowanych)
- Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury służącej składowaniu odpadów
- Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest
- Monitoring gospodarki odpadami
- Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i gospodarki odpadami

Zasoby przyrodnicze

Cel: Zachowanie różnorodności biologicznej, poprzez przywracanie/utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków

Kierunki interwencji:

- Aktualizacja inwentaryzacji oraz stworzenie spójnego systemu informacji, opartego o technologie informatyczne, o zasobach gatunków i siedlisk przyrodniczych województwa wraz z wyceną wartości środowiska przyrodniczego
- Planowanie działań ochronnych na terenach przyrodniczo cennych
- Zwiększanie powierzchni obszarowych form ochrony przyrody i krajobrazu
- Ochrona siedlisk i gatunków
- Wielofunkcyjna, zrównoważona gospodarka leśna
- Racjonalna gospodarka łowiecka służąca ochronie środowiska
- Minimalizacja ryzyka wprowadzenia do środowiska gatunków obcych oraz usuwanie, kontrola i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się gatunków obcych
- Powiązanie systemów dolin rzecznych (jako naturalnych korytarzy ekologicznych) z zarządzaniem ryzykiem powodziowym, systemem obszarów chronionych i programem zwiększania możliwości retencyjnych, poprzez wykorzystanie naturalnych uwarunkowań terenu
- Monitoring przyrodniczy różnorodności biologicznej i krajobrazowej
- Zarządzanie środowiskiem

Cel: Adaptacja do zmian klimatu w zakresie zasobów przyrodniczych

Kierunki interwencji:

- Racjonalne powiększanie zasobów leśnych i dostosowanie składu gatunkowego drzewostanu do siedliska oraz zwiększanie różnorodności biocenoz leśnych, z uwzględnieniem gatunków odpornych na susze i podtopienia
- Zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów
- Planowanie przestrzenne jako instrument w zakresie gospodarowania środowiskiem

Cel: Ochrona krajobrazu naturalnego i kulturowego

Kierunki interwencji:

- Wykonanie audytu krajobrazowego – identyfikacja krajobrazów występujących na terenie województwa, określenie ich cech charakterystycznych oraz ocena ich wartości
- Ochrona krajobrazu

Cel: Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i zainteresowania środowiskiem przyrodniczym

Kierunki interwencji:

- Podejmowanie działań edukacyjnych służących ochronie i zachowaniu różnorodności biologicznej i dziedzictwa kulturowego oraz zagwarantowanie udziału społeczeństwa w ochronie środowiska i dostępu do informacji o środowisku

Zagrożenia poważnymi awariami

Cel: Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym

Kierunki interwencji:

- Wspieranie działania jednostek reagowania kryzysowego

Cel: Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego

Kierunki interwencji:

- Zapobieganie sytuacjom kryzysowym poprzez kompleksowe działania prewencyjne

Cel: Monitoring obszarów zagrożonych występowaniem poważnych awarii

Kierunki interwencji:

- Ograniczenie występowania poważnych awarii